Ion Băiesu

VINOVATUL

PERSONAJELE:

Ea — 35 de ani

El — 39 de ani

Acțiunea se petrece în zilele noastre.

Locuința Ei — o încăpere mobilată modern, dar modest, cu un pat pentru o persoană, aparat de radio, o masă cu patru scaune etc. La ridicarea cortinei, Ea stă încremenită în mijlocul camerei, ascultînd foarte încordată. Nu se aude nici un zgomot. Se apropie încet, în vîrful picioarelor, de noptieră, ridică receptorul telefonului, formează un număr, ascultă, apoi închide, fără să vorbească. Continuă să se plimbe îndelung prin cameră, îngîndurată. Pe noptieră se află portretul unui tînăr cu o figură de adolescent. Ea îl privește o clipă, apoi îl întoarce cu spatele. La un moment dat se aude soneria de la intrare : un sunet scurt, gest nedecis al unui om care a apăsat pe buton, parcă împotriva propriei sale voințe. Ea receptează cu aceeași maximă încordare semnalul, dar nu deschide ; așteaptă. Se sună a doua oară, de data aceasta cu mai multă decizie. Ea se duce la ușă și deschide. Intră El — 39 de ani, părul aproape alb, chipul împietrit. Rămîn cîteva clipe în picioare, față în față, în mijlocul camerei, privindu-se îndelung, fiecare încercînd să obțină de la celălalt prima reacție. Apoi încearcă să-și zîmbească, vag ironic, dar nu reușesc. Sînt prea crispați.

EA *(încet)* : Ai venit ?
EL *(sumbru)* : Da.
EA : Te-a urmărit cineva ?
EL : De ce mă întrebi ?
EA : Vroiam să știu dacă te-a văzut cineva intrînd aici.
EL : Nu m-a văzut nimeni.
EA : Dealtfel, la ora asta nici nu avea cine.

EL *(cercetează precaut, din priviri, încăperea)* : Eşti singură ?
EA : Bineînţeles.
EL : Pot să scot haina ? E foarte cald.
EA : Te rog.
EL *(îşi cîştigă parcă o anumită siguranţă în glas şi în mişcări)* : Eşti puţin intimidată, nu-i aşa ? *(O cu prinde de umeri. Ea nu se opune.)* Nu te aşteptai să vin.
EA : Ba da. Ştiam că ai să vii.
EL : Dumneata ai sunat la telefon şi ai închis ?
EA *(se gîndeşte, oarecum absentă)* : Da, cred că eu.
EL *(privind-o lung)* : Poate că ar fi fost mai bine să nu fi venit astă-seară. Poate că ar fi fost mai bine să fi venit mîine seară.
EA : Mîine seară ar fi fost prea tîrziu.
EL : De ce ?
EA : În seara asta am nevoie de dumneata.
EL *(zîmbindu-i)* : De aceea am şi venit. Ai, într-adevăr, nevoie de mine ?
EA : Trebuia să ne vedem în seara asta neapărat.
EL : Am venit exact la trei şi un sfert, aşa cum mi-ai cerut. N-ai să uiţi, sper, niciodată că am venit în viaţa dumitale exact atunci cînd mi-ai cerut, fără să întîrzii nici o clipă.
EA : N-am să uit. *(El se aşază pe pat.)* Cum ai reuşit să pleci ?
EL *(îşi aminteşte fără plăcere)* : Am spus că merg să mă plimb... Că mă doare capul...
EA : Şi ?
EL : Evident, m-au privit toţi cu suspiciune. Ea m-a privit chiar cu spaimă. A vrut să vină cu mine. A insistat. Eu am bruscat-o.
EA : Nu trebuia.
EL : Era deja trei şi paisprezece minute, nu mai aveam timp să-i explic. Trebuia să plec chiar în clipa aceea. Toţi au rămas încremeniţi.
EA : De ce ?

EL : Pentru că am plecat. Nu crezi că e oarecum ciudat să-ți părăsești soția în noaptea nunții, lăsînd-o fără explicații, în rochie albă și cu musafirii în casă ?
EA : Într-adevăr.
EL : Am vrut să mă țin de cuvînt. Crezi că și-au dat seama că vin aici ?
EA : De ce mă întrebi pe mine ? Eu am plecat înaintea dumitale.
EL : Te întreb pentru că dumneata ai putut să-ți dai seama, atunci cînd mi-ai șoptit să vin aici, dacă ne-a observat cineva.
EA : Chiar dacă au observat că ți-am șoptit ceva, nimeni n-a înțeles despre ce-i vorba.
EL : Dar crezi că ar fi putut bănui că sîntem înțeleși dinainte ?
EA : Nu.
EL *(frămîntat)* : Totuși, există un amănunt care i-ar fi putut pune pe gînduri : privirea dumitale.
EA : Privirea mea ?!
EL : Mă priveai tot timpul cu atîta disperare sau încredere, cu atîta ură sau dragoste, nu-mi dau seama exact, încît era limpede că ai venit anume pentru mine și nu pentru ca să te plîngi că facem prea mult zgomot și că nu te poți odihni. Te-ai apropiat de mine ca o somnambulă și mi-ai șoptit : „Te aștept la ora trei și cincisprezece minute. Am să-ți comunic ceva important. Etajul doi, apartamentul 15.“ Ai glumit ?
EA : Nu. Nu cred c-am glumit.
EL : Dar eu nu sînt ridicol ? Nu sînt beat ?
EA : Nu.
EL : Atunci pentru ce-am venit ?
EA : Pentru că te-am chemat.
EL : Ea a simțit ceva... A vrut să vină după mine... Era speriată. Parcă presimțea un pericol. Interesant e că totuși o iubesc, că-i sînt extrem de recunoscător și că totuși am plecat. E posibil să mă fi îndrăgostit de dumneata fulgerător ? Ar fi absurd. Și totuși am venit. *(Cu o veselie stranie.)* Da, am venit.
EA : Știam că ai să vii.

EL : Dar de ce am venit ? Ar trebui să plec chiar în clipa asta.
EA : Acum nu mai poţi să pleci.
EL *(face cîţiva paşi spre uşă, apoi se întoarce şi întreabă cu un glas stins)* : De ce m-ai chemat ?
EA : Nu te grăbi să mă întrebi. Am să-ţi spun. Stai jos.
EL *(se aşază, învins)* : Ştiai că sînt un om slab ?
EA : Nu eşti un om slab. Eşti curajos. Dacă erai slab, mi-ai veneai.
EL : Sînt slab. Am venit din timiditate şi laşitate. Dacă eram curajos îţi spuneam : „Pleacă ! Nu te cunosc ! Ce vrei ? Lasă-mă-n pace !“ Sau poate c-am venit dintr-o curiozitate bolnăvicioasă. Ca să aflu de ce m-ai chemat. Ai, într-adevăr, să-mi spui ceva important ?
EA : Da, ceva important.
EL : Eşti îndrăgostită de mine ?
EA *(ezitînd)* : Nu. Vroiam doar să stăm de vorbă... Eram hotărîtă dinainte să te răpesc. Adică să te chem aici. A mers mai simplu decît mă aşteptam. Ai cedat uşor. Ce se întîmplă cu dumneata ?
EL *(perplex)* : Nu ştiu. Am venit pentru că m-ai chemat. Mai bine zis, pentru că m-ai chemat într-un anumit fel. Am avut sentimentul că dacă nu vin, ţi se întîmplă o nenorocire, că trebuie neapărat să vin. M-ai chemat cu atîta disperare şi gravitate... De fapt...
EA : Spune.
EL : De fapt, ca să fiu sincer... *(Ezită.)* Cred că aş fi plecat oricum de-acasă. În noaptea asta trebuia să plec. Să mă duc aiurea. E o noapte dificilă... cumva ulcioasă... dacă nu chiar stupidă, pentru mine. Mi-ai făcut un bine că m-ai chemat. Îţi voi rămîne recunoscător. *(Extrem de surescitat.)* Dă-mi ceva să beau.
EA : Nu trebuie să bei nimic.
EL : Am o nelinişte pe care nu mi-o pot stăpîni. Să ieşim la aer, să ne plimbăm. *(Renunţă singur, speriat de idee.)* Nu, rămînem aici. Să stăm de vorbă.
EA : Pentru asta te-am şi chemat.
EL *(îi sărută mîinile)* : Vrei să-ţi spun un secret ?
EA : Spune-mi.

EL *(emoţionat)* : Mîine am să fiu fericit.
EA : Mîine ?
EL : Da. Nu pot să-ţi spun de ce, dar mîine am să fiu fericit. Dacă noaptea asta va trece cu bine... şi repede... Cît e ceasul ?
EA : Trei şi jumătate.
EL *(îngrozit)* : Pînă dimineaţă mai e o veşnicie. Îmi dai voie să te sărut ?
EA *(în panică)* : Nu, nu...
EL : Dacă ai putea să mă linişteşti puţin, să-mi dai un pic de fericire... Mîine voi fi şi eu fericit, şi-ţi voi înapoia totul. Cum te cheamă ?
EA : N-are importanţă. Linişteşte-te.
EL : Aş vrea să fiu vesel. *(Misterios.)* N-am mai rîs de mult. *(În şoaptă.)* Eu n-am avut voie să rîd pînă acum. De mîine o să am voie, dar nu ştiu dacă o să mai pot. Va trebui să învăţ totul de la început. E plăcut să rîzi, nu ? *(Pauză.)* Nu cumva am reuşit să te sperii ?
EA : Nu, nu ai reuşit. Dar, oricum, linişteşte-te. De ce te chinui ?
EL : Dar nu mă chinui. Acum mă simt bine. *(O sărută pe neaşteptate.)* Ce ochi negri poţi să ai, Dumnezeule ! Parcă sînt două picături de doliu.
EA *(crispată)* : Te rog să nu mă mai săruţi.
EL : De ce ?
EA : Nu pentru asta te-am chemat.
EL *(tandru)* : Dar pentru ce m-ai chemat ?
EA : Ca să stăm de vorbă.
EL : Nu eşti îndrăgostită de mine ?
EA : Nu.
EL : Ai o privire care îmi inspiră o încredere enormă. Şi mă simt bine lîngă dumneata, îmi dai un sentiment de linişte şi siguranţă. *(Pauză.)* Poate c-ar fi timpul să-ţi fac o mărturisire, dar din păcate nu pot. *(Regretă că nu-i poate spune.)* Îmi pare rău... Spune-mi, în seara asta m-ai văzut prima oară ?
EA : Nu. Te cunosc mai de mult.
EL : Povesteşte-mi ceva despre dumneata. Din păcate, eu nu pot să-ţi spun nimic despre mine. *(Trist.)* Ne vom despărţi şi nu vei şti absolut nimic despre mine.

EA : Dar nu trebuie să-mi spui nimic. *(Solemn.)* Știu totul.

EL *(tresărind)* : Ce știi ?

EA : Totul. În afară de un amănunt. Pentru amănuntul acela te-am chemat. *(Se ridică și se plimbă prin cameră. El o urmărește buimac).* Nu ți se pare ciudat că nu m-ai întrebat pînă acum cine sînt ?

EL *(uimit)* : Nu te-am întrebat ?

EA : Nu. Și dacă mă vei întreba cine sînt, am să-ți spun tot ce știu despre dumneata. Hai, întreabă-mă cine sînt.

EL *(o privește încremenit)* : De ce să te întreb ?

EA : Pentru ca să știi cine sînt. Trebuie să știi cine e femeia care a avut curajul să te răpească în noaptea nunții și să te aducă în casa ei. E firesc. Întreabă-mă cine sînt ! *(Ea se îndreaptă spre noptieră și întoarce portretul cu fața spre El. El îl vede și încremenește o clipă, cu ochii măriți de groază.)* De ce nu vrei să mă întrebi ?

EL : Dacă vrei neapărat... te întreb mîine.

EA : Nu, trebuie să mă întrebi acum. Hai, întreabă-mă !

EL *(vrea să cîștige timp)* : Sînt foarte obosit... Lasă-mă să mă odihnesc...

EA *(necruțătoare)* : Întreabă-mă !

(El se ridică brusc și se plimbă cîteva clipe, cuprins de o stare paroxistică de spaimă, lașitate, curiozitate și speranță. Se chinuie să-și ferească privirea de portretul de pe noptieră, dar nu reușește. Ea îi urmărește chinul, fără să-l ajute cu nimic. În sfîrșit, se decide.)

EL : Atunci... cine ești ?

EA : Stai jos. *(El se așază.)* Deci, cine sînt ? Nu bănuiești ?

EL : Nu.

EA : Ba da, știi cine sînt. Dar nu vrei să recunoști.

EL : Nu știu.

EA : Sînt umbra aceea de care te-ai chinuit douăzeci de ani să te ascunzi ! Sînt omul acela cu care nu ar fi trebuit să te întîlnești în noaptea asta, de care ar fi trebuit să te ferești ca de moarte. Dar dumneata

— ca să vezi ce ciudat eşti — în loc să te fereşti, ai venit singur la mine. De ce-ai venit ?

EL *(intimidat)* : Dar m-ai chemat !

EA : Dar ai fi putut să fugi. Din păcate, nu ai bănuit nimic. Dealtfel, mi-am jucat atît de magistral rolul, încît n-aveai cum să ghiceşti. Cu o singură privire v-am încremenit pe toţi : pe dumneata, mireasa, rudele, prietenii... Aţi uitat că sînteţi la o nuntă, parcă vă prinsesem săvîrşind o faptă urîtă. Apoi m-am apropiat de dumneata, ţi-am poruncit să vii aici şi, în clipa aceea, ştiam că ai să vii. Ţi-era o frică supraomenească de mine. *(Pauză.)* Aşadar, ai căzut în capcană într-un mod cu totul şi cu totul stupid. Deşi, de fapt, nu aveai, oricum, nici o scăpare. Trebuie să te anunţ chiar acum — şi nu fac asta cu bucurie — că în următoarele ore ţi se va întîmpla o mare nenorocire. Îmi pare rău pentru dumneata, dar aşa va fi. Ţi se va întîmpla o mare nenorocire.

EL *(brusc, solemn)* : Doamnă, cred că mă confundaţi !

EA *(aspru)* : Stai jos ! Nu te confund. *(Ia portretul de pe noptieră şi i-l pune în faţă.)* Îl cunoşti ?

EL *(răspunde imediat)* : Nu.

EA : De ce te grăbeşti ? Uită-te mai atent.

EL : Nu-l cunosc.

EA *(pune portretul la loc)* : Îl cunoşti.

EL *(calm)* : Cine e ?

EA *(cu o gravitate ameninţătoare)* : Să-ţi vorbesc eu despre el, dumitale, care l-ai cunoscut atît de bine ? Dumitale, care ai fost atît de apropiat de el şi după moarte, căci nu mă îndoiesc că, în ultimii douăzeci de ani, de cînd el este mort, nu v-aţi despărţit nici o clipă, că în fiecare zi aţi călătorit împreună şi în fiecare noapte aţi visat împreună...

EL *(palid, deschide gura, dar nu poate scoate nici un sunet ; a răguşit)* : Vă rog să...

EA *(continuîndu-şi ideea)* : Ce interesante trebuie să fie legăturile dintre un asasin şi victima sa, după ce s-a comis crima ! Spune-mi, dumneata, ca asasin, ţi-ai mai putut urî victima şi după moarte ? Sau v-aţi împrietenit ?

EL *(aparent calm ; i-a revenit glasul)* : Dumneata halucinezi. Despre cine vorbeşti ?
EA *(arată spre portret)* : Despre el.
EL : Cine e el ?
EA *(sec)* : Cel pe care eu, acum douăzeci de ani, îl iubeam. Cel pe care dumneata, acum douăzeci de ani, l-ai ucis. Mai ţii minte cum îl chema ?
EL : Pe cine ?
EA *(cu acelaşi glas scăzut surd)* : Pe el. Avea şaptesprezece ani atunci. Iar dumneata... nouăsprezece.
EL *(flegmatic şi stăpîn pe el)* : N-ar fi exclus să-l fi ucis, dar am uitat. Pur şi simplu am uitat.
EA : Într-adevăr ?
EL *(degajat)* : Atît de mulţi am pe conştiinţă, încît nici nu e de mirare că mi-a obosit memoria.
EA *(crispîndu-se)* : Te invit să nu glumeşti cu mine.
EL : Dar dumneata ai început cu glumele.
EA : Ştii bine că eu nu glumesc. *(Pauză.)* Nu ai mai omorît pe nimeni. Numai pe el l-ai omorît. *(Pauză.)* Să-ţi spun şi cînd l-ai omorît. În noaptea de 17 spre 18 august, acum exact douăzeci de ani. Eu şi el eram pe-atunci brigadieri voluntari pe un şantier naţional. Eram elevi, ne iubeam şi plecasem acolo fără ştirea părinţilor, care ne persecutau. Dumneata şi cu el v-aţi întîlnit pe şantier întîmplător. Vă cunoşteaţi. Eraţi din acelaşi sat. Şi dumneata veniseşi pe şantier ca să te ascunzi, dar din alte motive. Într-o seară aţi stat de vorbă în spatele barăcii cantinei. V-am urmărit. A doua zi el a fost găsit mort într-o prăpastie. S-a crezut că a fost un accident. Numai eu ştiam că dumneata l-ai omorît. Dar a dispărut în aceeaşi noapte, iar eu nu aveam nici un fel de dovezi concrete. Poate tocmai faptul că nu aveam dovezi m-a durut atunci cel mai mult şi am jurat să te găsesc şi să te pedepsesc. Am pornit în căutarea dumitale, şi căutarea aceasta a durat cincisprezece ani. Acum cinci ani te-am descoperit. Ţi-ai dat seama că ai fost descoperit ? *(El tace.)* Te-am oprit pe stradă şi te-am întrebat cît este ceasul. M-am uitat atît de lung în ochii dumitale, încît ai început să-ţi tremure mîinile. Ai sărit într-un tramvai

vai și ai dispărut. Din clipa aceea nu mai aveai scăpare. Am rămas în preajma dumitale și te-am vegheat pas cu pas cinci ani de zile.

EL *(cu un ultim efort de a para)* : Povestea e mișcătoare. Dar ce legătură are cu mine ? *(Rîde amuzat.)*

EA *(îl lovește brusc cu palma peste față)* : Taci ! Cum îndrăznești să rîzi în fața mea ? Spuneai c-ai uitat să rîzi !

EL *(își acoperă fața cu mîinile, apoi o privește înspăimîntat și umil)* : Iertați-mă... Nu mi-am dat seama că vă jignesc.

(Plînge îndelung, cu fața acoperită de gulerul hainei. Ea așteaptă să se liniștească.)

EA : Acum te simți mai bine ?

EL *(supus și umil)* : Da, mă simt mai bine. Aveți cumva puțină cafea ?

EA *(îl aduce din bucătărie o ceașcă de cafea gata pregătită)* : Poftim !

EL : Mulțumesc. *(Bea.)*

EA *(calmă)* : În sfîrșit, acum știi cine sînt și pentru ce te-am chemat. Să începem discuția.

EL *(încă uimit)* : Despre ce să discutăm ?

EA : Povestește-mi cum l-ai omorît.

EL *(se uită o clipă spre fotografie)* : Nu l-am omorît eu.

EA : Ba da.

EL *(în șoaptă, precipitat)* : Să vă spun cum a fost : ne-am luat la bătaie și, în timpul încăierării, el a căzut în prăpastie. N-am știut c-a murit. L-am căutat toată noaptea... Dacă-l găseam... Pe urmă am fugit, evident...

EA : Căzuse într-o grotă, de aceea nu l-ai găsit. L-am descoperit eu în zori... Avea capul sfărîmat. A mai trăit cinci minute în brațele mele.

EL *(tot timpul vorbește în șoaptă)* : V-a spus ceva ?

EA : Da, dar eram atît de speriată, încît nu-l auzeam. La un moment dat și-a dat seama că nu-l ascult și a tăcut. Mă privea și zîmbea. La sfîrșit mi-a spus : „Nu te speria, n-am să mor.“ Și, imediat, a murit.

EL : Am copilărit împreună, știați ?

EA : Da, știam. Ce-ați vorbit atunci ?

EL : Cînd ?
EA : Atunci cînd l-ai aruncat în prăpastie.
EL : Dar nu l-am aruncat eu în prăpastie ! A căzut el, în timp ce ne băteam. Tot atît de bine puteam să cad și eu... Nu aveam de gînd să-l omor. Nici prin cap nu-mi trecea. Ne-am luat la bătaie dintr-o ambiție puștească. De fapt, el a dat primul în mine... Pe urmă, cînd l-am lovit eu, s-a împiedicat și-a căzut în prăpastie... A fost ceva groaznic de stupid...

(Se aude un zgomot oarecare de afară. El tresare, cuprins de o panică cumplită.)

EA : Nu te speria. A urcat cineva pe scări. Ce vroiai să mai spui ?
EL : Nimic. Adică vroiam să vă întreb totuși ceva. De ce m-ați chemat aici ?
EA : De ce ? *(Se gîndește.)* Ca să vorbim despre el... Și ca să știi că eu cunosc adevărul. Și că am fost tot timpul pe urmele dumitale. Vroiam, înainte de a fi arestat, să stăm de vorbă între patru ochi... Dealtfel, bănuiai ceva de aseară, nu-i așa ? La petrecere erai cam agitat. Presimțeai că sînt pe urmele dumitale ?
EL : Nu, nu am bănuit nimic.
EA : Știai că azi se împlinesc douăzeci de ani de cînd ai săvîrșit crima ?
EL : Știam...
EA : De aceea ai și amînat nunta atîta vreme. Ai făcut-o acum, pentru că te credeai în siguranță... Eliberat de o povară. Spune-mi, aveai de gînd să-ți dezvălui public adevărata identitate ? Adică să-i spui, cel puțin soției, că pînă acum te-ai ascuns sub un nume fals și că ai săvîrșit o crimă ?
EL : Nu, nu i-aș fi spus niciodată nimic.
EA *(pauză)* : Te-am chemat, deci, ca să te anunț că știu toate acestea și că la ora cinci și un sfert vei fi predat celor care trebuie să te ducă acolo unde îți vei ispăși pedeapsa. Știi ce condamnare ai ?
EL : Nu.
EA : Douăzeci de ani muncă silnică. Am asistat la proces. Ca martor, bineînțeles. Tot timpul cît am vorbit m-am uitat spre boxa în care ar fi trebuit să te

afli, dar în care nu te aflai. *(Pauză.)* Deci, peste o oră te voi denunța. În această privință nu trebuie să ai nici o îndoială. Sper că vei recunoaște și în fața justiției adevărul, așa cum ai recunoscut față de mine.

EL. *(speriat)* : Da, bineînțeles că voi recunoaște. *(Se gîndește îndelung, paralizat.)* Atunci, peste o oră mă veți denunța, da ?

EA : Mai exact, peste o oră și un sfert.

EL. *(se ridică și se plimbă prin cameră ; o nesfîrșită oboseală s-a așternut pe chipul lui)* : Îmi dați voie să mă odihnesc puțin ? Adică să mă întind pe pat ?

EA : Desigur. *(Pune o pătură pe pat.)* Întinde-te ! *(El se întinde pe pat.)* Te simți rău ?

EL. : Puțin. Alcoolul îmi dă întotdeauna dureri de cap. *(Închide ochii.)* Pot să închid ochii ?

EA : Da. O să sting lumina mare. Las numai veioza. *(Ceea ce și face imediat. Apoi se așază pe un scaun, alături de el. El continuă să stea cu ochii închiși.)*

EL. *(tresare)* : A sunat cineva ?

EA : Nu. De cine te temi ?

EL. : Nu mă tem de nimeni. Dar mi s-a părut că a sunat cineva. *(Pauză.)* La ce oră ați spus că... ?

EA : La cinci și un sfert. Atunci voi da un telefon. Și probabil că ei vor veni aproximativ la cinci și jumătate. Adică, fie puțin mai devreme, fie puțin mai tîrziu.

EL. *(rămînînd mai departe culcat)* : Dacă o să vreau să fug... te vei opune ?

EA : N-ai să poți fugi, nu te mai gîndi la asta.

EL. : De ce să nu pot fugi ?

EA : Nu știu exact de ce, dar n-ai să poți fugi. Unde să fugi ?

EL. : Nu contează unde. Contează să fug.

EA : Dar nu poți. Ar fi stupid să-ți închipui că, după ce te-am căutat douăzeci de ani, te voi lăsa să-mi scapi din mînă tocmai acum. Chiar dacă fugi, te găsesc. Chiar dacă intri în pămînt, și tot te găsesc. Te supraveghez de cinci ani, zi de zi, îți cunosc fiecare gest. Dacă ai avea o mie de ascunzători, aș ghici exact pe aceea în care te-ai ascunde, atît de

bine te știu... Dovadă că te cunosc foarte bine este precizia cu care te-am intimidat și te-am adus aici.

EL : Trebuie neapărat să te răzbuni pe mine ?

EA : Să nu complicăm prea mult lucrurile. Nu e vorba de nici o răzbunare. Dumneata trebuie să plătești o crimă, o viață de om pe care ai curmat-o cu premeditare. *(Spune ultimul cuvînt cu o intonație specială.)* Crima dumitale nu a fost un accident.

EL : A fost un accident.

EA : Pot să-ți dovedesc că nu a fost accident. Dar nu asta are importanță acum. Important este că dumneata ai luat viața unui om de 17 ani. Omul acela era omul pe care îl iubeam eu, iar dumneata l-ai omorît. A sosit timpul să plătești. După douăzeci de ani. Într-un fel, ești avantajat.

EL : De ce ?

EA : În sensul că ai avut liberi anii cei mai frumoși din viață.

EL *(se ridică din pat, își aprinde o țigară și începe să se plimbe agitat)* : Nu ăștia au fost anii mei cei mai frumoși, dar n-are importanță. Important e că totul s-a sfîrșit exact în noaptea în care credeam că nu se va mai întîmpla nimic. De toate noptile m-am temut, în afară de asta. Am suspectat mii de oameni, bănuindu-i că mă urmăresc. Dumneata ești singura pe care nu am bănuit-o. Mă urmăreai doi de cinci ani, mă supravegheai pas cu pas, fără ca eu să-mi dau seama. Deși, probabil, te-am văzut de atîtea ori prin preajma mea. Cum m-ai descoperit ?

EA : Groaznic de greu. Cincisprezece ani am bîjbîit peste tot, am cotrobăit prin toate ungherele, n-a fost trecător pe care să nu-l fi răscolit cu privirea. Cu alte cuvinte, mi-am fărîmițat cincisprezece ani din viață în căutarea dumitale.

EL : Erai convinsă c-o să mă găsești ?

EA : La început nu. Prin '52 m-am dus în satul dumitale, ca să-ți dau de urmă, și am aflat că ești fugit în străinătate. Atunci îmi pierdusem orice nădejde. Dar peste cîțiva ani m-am întors din nou în sat. Am locuit chiar la părinții dumitale.

EL : Dumneata ai fost învățătoarea aceea ?

MA : Da. Cu mama dumitale m-am înțeles foarte bine. Te iubea mult, suferea că ești departe de ea. Nu știa că ai săvîrșit o crimă. Dar chiar dacă ar fi știut, probabil că tot la fel te-ar fi iubit. Și mamele eroilor, și mamele criminalilor iubesc la fel. De la ea am aflat că, de fapt, nu ești fugit din țară, că te ascunzi undeva, ea nu știa unde, sub nume fals. Odată, într-o noapte, te-ai întîlnit în pădure cu tatăl dumitale. Am încercat să vă urmăresc, dar am sosit prea tîrziu. Am crezut c-o să mai revii, dar n-ai mai revenit.

ML : Venisem ca să-i dau o scrisoare cu ștampilă și timbre din străinătate, pe care s-o arate în sat ca fiind din partea mea, și să conving astfel pe toată lumea că sînt dispărut din țară.

MA : Scrisoarea e la mine. *(O scoate dintr-un sertar.)* Asta e ?

ML *(cercetînd-o)* : Da.

MA *(îngrijorată)* : Ți-e rău ?

ML : Nu, nu mi-e rău.

MA : Vrei să-ți mai dau o cafea ?

ML : Da.

MA : Îți aduc imediat. Poți să mai stai întins, dacă vrei.

(Ea iese. El se plimbă în continuare prin încăpere. Nu există nici o îndoială că se gîndește să fugă. Se duce pînă la ușă, o deschide cu precauție, se uită afară, adică în holul blocului, dar se întoarce, închizînd ușa și răsucind cheia de două ori. Continuă să se plimbe prin cameră. Se oprește lîngă noptieră, la portretul celui ucis și-l privește îndelung. Se aude soneria de la intrare. Încremenește cu portretul în mînă. Ea intră în cameră și ascultă, nemișcată. El o privește, înspăimîntat, cerîndu-i parcă ajutorul. Ea îi face semn să treacă alături. După ce el a trecut în încăperea cealaltă, ea se apropie de ușă.)

MA : Cine e ? *(Nu i se răspunde. Deschide. Apoi discută cu cineva care nu se vede.)* Bună seara. Soțul dumneavoastră ? *(Ezită.)* Da, e aici. Asta e tot ce pot să vă spun. Bună seara. *(Închide. Peste o clipă se aud pașii cuiva care se îndepărtează, urcînd scările*

blocului. Apoi Ea strigă spre El, care e ascuns altundeva.) Poți să vii.

EL *(intră, călcînd cu precauție)* : A plecat ?

EA : Da.

EL : La un moment dat m-am gîndit să ies și să vorbesc cu ea, să-i explic.

EA : Nu trebuie să-i dai nici o explicație. *(Cu o stranie gelozie.)* Trebuie să ai această mîndrie.

EL : Totuși, trebuie să mă explic cumva în fața ei.

EA : De ce trebuie neapărat să te explici ? Poți foarte bine să dispari definitiv din viața ei, fără să-i spui nimic. Dacă-i spui, n-o să înțeleagă nimic și-o să ne urască pe amîndoi. E o biată femeie mărginită. S-ar speria cumplit cînd ar auzi despre ce este vorba și ne-ar face o scenă penibilă.

EL : Scuză-mă, dar nu-ți permit s-o jignești.

EA : O iubești ?

EL : Nu are importanță. E o femeie care m-a ocrotit cinci ani de zile și căreia îi sînt dator cel puțin cu o explicație. Indiferent ce se va întîmpla cu mine, ea va trebui să știe adevărul. Înainte de a pleca acolo, trebuie să trec pe la ea.

EA : În noaptea asta nu trebuie s-o vezi.

EL : De ce ?

EA *(violent)* : Pentru că nu vreau eu s-o vezi în noaptea asta !

EL : Într-adevăr, poate că e mai bine să nu-i spun nimic.

EA : Dacă nu aș fi reușit să pun mîna pe dumneata, crezi c-ai fi fost fericit cu ea ?

EL : Aș fi fost.

EA : Îți doreai mult să ai un cămin, o fericire casnică, liniștită ?

EL : Firește.

EA *(pauză)* : Să-ți spun un secret. Dacă nu ai fi vrut atît de mult să fii fericit, dacă nu te-ai fi luptat cu atîta disperare și umilință pentru mica și modesta dumitale fericire, și dacă nu te-ai fi apropiat atît de mult de această fericire, poate că nu m-aș fi decis să te pedepsesc. Poate că te-aș fi iertat. Cîți ani te-am urmărit în fiecare zi, îți cunoșteam fiecare mișcare, te vedeam muncind din greu,

chinuit de spaime, chinuit de femeia aceasta care te teroriza, ştiindu-te slab ; am aflat apoi că eşti foarte bun în meseria dumitale şi că te comporţi ireproşabil cu toată lumea şi, într-un fel, mă bucuram că eşti un om bun şi-mi făcea plăcere să constat că te urăsc din ce în ce mai puţin, eram din ce în ce mai convinsă că te voi ierta fără să ţi-o spun niciodată. Aveam de gînd să dispar din orașul acesta, fără să ne fi cunoscut şi să te las în pace, adică să-ţi trăieşti viaţa netulburat. Şi asta pentru că te vedeam nefericit şi împovărat, ştiam că încă o nenorocire pe cap te-ar distruge definitiv. Din păcate, însă, de la o vreme, dumneata ai început să te ocupi, în modul cel mai serios şi premeditat, de fericirea dumitale. Ai început să ridici fruntea sus şi să te comporţi normal. Te-ai apropiat de o femeie cu gîndul să formezi o familie ; la serviciu făceai o carieră frumoasă, erai avansat, premiat, te-am văzut uneori pe stradă zîmbind. Ne întîlneam întîmplător, eu mă uitam lung în ochii dumitale şi dumneata zîmbeai. Deşi ştiai bine că porţi în spinare o crimă, aveai curajul să zîmbeşti şi să te lupţi pentru fericire. Şi cu cît se apropia mai mult termenul la care urma să fii absolvit de vinovăţia crimei, adică ziua în care urma să ţi se prescrie acea condamnare la muncă silnică dată în contumacie, adică ziua în care puteai să trăieşti printre oameni ca un om întrutotul normal şi cu drepturi depline, cu atît ridicai din ce în ce mai sus fruntea, cu atît sperai mai mult în fericirea personală, te simţeai tot mai îndreptăţit la viitoarea dumitale fericire. Ai avut chiar tupeul — şi asta te-a pierdut definitiv în ochii mei — să te căsătoreşti şi să sărbătoreşti acest eveniment, chiar în ultimele clipe în care mai puteai fi pedepsit, ca o sfidare la adresa mea.

EL. : N-am ştiut niciodată de existenţa dumitale.

EA : Trebuia să-ţi imaginezi că exist. Că există cineva care are obligaţia să pedepsească acea supremă nedreptate care s-a făcut unui om de 17 ani. Un om frumos, tînăr, îndrăgostit, generos, loial... De fapt, l-ai cunoscut foarte bine, ştii cum era. Cum ai pu-

tut să-i sfidezi amintirea și să petreci în ultima zi, în ultima noapte, în ultimele ceasuri în care mîinile lui te mai putea ajunge ?

EL *(copleșit)* : Nu m-am gîndit la asta.

EA : Minți. Doar dumneata singur ai recunoscut că ai considerat această zi de o importanță deosebită, ziua eliberării de o mare povară. Ești un mare nerușinat. Pentru că ai îndrăznit să chefuiești cu ne simțire în seara aceasta, de bucurie că te vei elibera de obsesia lui, pentru asta nu te iert !

EL : Amintirea lui am păstrat-o întotdeauna curată.

EA : Acum nimic nu mai are importanță. Peste o oră vei fi predat celor care vor trebui să te pedepsească. Nu trebuie să te îndoiești nici o clipă de ceea ce-ți spun și nu te gîndi nici măcar o clipă că aș putea să te iert. Nu-ți face nici o iluzie.

EL : Dar nu-mi fac nici o iluzie. Te întreb doar atît : de ce m-ai lăsat să ajung pînă aici ? De ce nu m-ai denunțat acum cinci ani, cînd m-ai descoperit ?

EA : Dar tocmai asta am încercat să-ți explic. Că atîta vreme cît erai nefericit, nu consideram absolut necesar să mai primești o pedeapsă în plus ; adică în acele clipe plăteai cu propria dumitale nefericire crima comisă. Numai în momentul în care am văzut că vrei să devii fericit, fără să ai acest drept, atunci m-am hotărît să te denunț.

EL : Nu puteai să suporți să fiu fericit ?

EA *(necruțătoare)* : Nu ! Omenește, nu aveai acest drept. Un om care a răpit posibilitatea de fericire sau fericirea însăși a unui semen de-al său nu mai are dreptul să fie fericit. Sînt pentru principiul ca în viață să ne plătim absolut toate obligațiile și datoriile, pînă la ultima centimă. *(Pauză.)* Apoi, ca să fiu în continuare sinceră, n-am putut suporta ideea că vei fi fericit și din alt punct de vedere. Eu — iartă-mă că-ți fac această confesiune indecentă — sînt foarte nefericită. Nefericită este poate cuvîntul cel mai nepotrivit. Sînt un om căruia faptul că trăiește în mijlocul oamenilor și că profită de această binefacere nu i-a adus încă nici o bucurie. Sînt un om care înțelege tot ceea ce este important pe lume, un

om rezonabil, capabil, harnic, cu disponibilități mult peste cele obișnuite, născut, poate, pentru a fi o excepție, dar din toate calitățile mele nu s-a ales absolut nimic. Nu m-am simțit în stare să fac nimic important în viață. De ce ? Nu știu exact. Să spun că din cauza gestului dumitale, din cauză că singurul om pe care l-am iubit a murit într-un chip stupid, nu ar fi întrutotul adevărat. Deși, de aici a izvorît indiferența mea față de viață, de la acea decepție capitală, care mi s-a oferit la vîrsta de cincisprezece ani, cînd iubeam și credeam în viață, așa cum se iubește și se crede în viață la vîrsta de cincisprezece ani. De atunci am început să îmbătrînesc, adică să nu mai cred în acea capacitate fundamentală a vieții de a fi firească, umblam năucă de colo-colo, întrebîndu-mă stupid care a fost rațiunea morții lui și nu știam ce să-mi răspund la o întrebare atît de simplă, mă dezechilibrasem prea devreme, și din pricina asta nu-mi mai găseam locul în viață, oriunde mă duceam, locul meu era ocupat. Cu alte cuvinte, deși am încercat din toate puterile, nu am reușit să mă bucur de viață, de ceea ce oferă ea tuturor oamenilor obișnuiți. Și atunci, gîndește-te : dacă eu sînt atît de nefericită, cum o să admit ca dumneata să fii fericit ?

M. *(pe un ton conspirativ)* : Să te întreb ceva : dacă eu aș reuși cumva să te fac fericită, adică, mai bine zis, să te ajut să devii fericită, atunci... m-ai ierta ?

MA : Cum ai putea dumneata să mă faci fericită ?

M. : Nu știu exact, dar...

MA : Totuși, la ce te gîndești cînd spui că ai putea să mă faci fericită ?

M. : Eventual... să rămîn lîngă dumneata...

MA : Toată viața ?

M. : Ai fi de acord ?

MA : Cum îți imaginezi că aș putea să primesc din partea dumitale chiar și o singură fărîmă de fericire ? Și asta în schimbul iertării... Adică să devin complicea dumitale, să-l ucidem încă o dată pe cel ucis, împreună, să-i ucidem și amintirea ?

EL *(își acoperă fața cu palmele)* : Iartă-mă... Trebuie să înțelegi că mi-e frică. *(Disperat.)* Mi-e frică ! Nu vreau să mor !

EA *(rece)* : Dar nu vei fi omorît. Vei fi pedepsit.

EL *(îngenunchează în fața ei)* : Nu vreau să fiu pedepsit ! Dacă eram prins și pedepsit atunci, aș fi acceptat totul ca pe o fatalitate, eram pregătit să îndur orice. Dar acum sînt bătrîn... Sînt bolnav... Nu mai sînt în stare să port !

EA : De ce te-ai lăsat prins dacă știai că nu suporți ?

EL : Dar m-am apărat cît a fost posibil omenește ! M-am ascuns în pivnițe, în poduri, în peșteri, în păduri, în mlaștini, în scorburi, în ierburi, iar cînd n-am mai putut să suport singurătatea, am venit printre oameni, mi-am luat alt nume, un medic mi-a scurtat nasul și mi-a modificat înfățișarea, mi-am schimbat mersul și atitudinea, repetînd fiecare gest nopți întregi, m-am purtat amabil și umil cu toată lumea, am respectat cu sfințenie toate legile, toate dispozițiile și toate regulamentele, pînă la cele din urmă inscripții din parcuri, vreme de douăzeci de ani am călcat numai în vîrful picioarelor... Ce trebuia să mai fac ca să mă apăr ? Dacă am săvîrșit totuși o crimă, o gravă greșeală față de cineva, am plătit totul cu suferință și cu frică. De ce vrei să mă pedepsești încă o dată ?

EA : Nu eu te pedepsesc. Societatea.

EL *(revoltat)* : Societatea nu are dreptul să mă distrugă. Eu i-am adus servicii ! Ani de zile ea s-a folosit de capacitățile mele intelectuale ! *(Isteric.)* Dacă vor fi lovit, cer să mi se dea totul înapoi ! *(Conciliant.)* Aș putea oare să mă întîlnesc cu o persoană care să stea de vorbă cu mine în numele societății ? Cu cine aș putea oare vorbi în acest sens ?

EA : Ce să vorbești ?

EL : Vreau să-i propun o înțelegere *(Confidențial.)* Sînt în posesia unei idei excepționale. Dacă nu se poate realiza aici, în Occident valorează cel puțin două milioane de dolari. În cîțiva ani pot deveni o glorie internațională, pot să... Ascultă ! Fac cadou socie-

tăţii această idee excepţională, în schimbul iertării. Crezi că va primi ?

MA *(necruţătoare)* : Societatea va prefera oricînd să piardă o idee în valoare de două milioane de dolari, pentru a nu-şi călca în picioare propriile legi şi principii. Iar dacă societatea va comite — prin absurd — această laşitate, această meschinărie, nu te-aş ierta eu ! Eu sînt primul şi adevăratul dumitale judecător şi te declar vinovat !

ML *(profund dezamăgit)* : Vinovat... Vinovat... Vinovat pentru ce ? Pentru un gest săvîrşit la vîrsta de nouăsprezece ani, într-o joacă ? *(Cuprins de o criză de nervi.)* Nu înţelegi că ne-am zbenguit, că ne-am bătut în glumă şi că el a alunecat din întîmplare în prăpastie ? Era întuneric... Ce aveam eu cu el ? Eram prieteni... am copilărit împreună... Nici prin gînd nu-mi trecea să-l omor. Ne-am jucat ! Asta a fost... Un joc nenorocit...

MA *(adînc dezamăgită)* : În cei cinci ani, de cînd sînt în preajma dumitale, credeam că te cunosc... Îmi făcusem o părere bună despre caracterul dumitale. Păreai un om cu demnitate. Acum îmi dau seama că eşti o nulitate morală. *(Se apropie de el ameninţător.)* De ce minţi ? De ce ? La acea vîrstă nevinovată de nouăsprezece ani făceai parte dintr-o bandă teroristă, care a schingiuit, cu o sălbăticie cumplită, unsprezece oameni din sat, printre care şi pe tatăl lui. Toţi ceilalţi membri ai bandei fuseseră arestaţi. Dumneata singur reuşiseşi să fugi şi şedeai ascuns pe şantier. Te-ai întîlnit însă acolo cu el, care te cunoştea şi ştia tot ce făcuseşi în sat, şi te-a apucat spaima că vei fi denunţat. L-ai chemat noaptea în spatele unei barăci şi l-ai avertizat să tacă, altfel îl distrugi. Ca să bagi groaza în el, l-ai luat la bătaie. Apoi i-ai dat brînci în prăpastie. Şi ai fugit. *(Feroce.)* După cum vezi, ştiu totul despre dumneata !

ML *(îngrozit, se „justifică" şi rectifică)* : Nu i-am dat brînci în prăpastie !

MA : Dar ce i-ai făcut ?

ML : I-am pus piedică.

MA *(cu o ironie tristă)* : Scuză-mă. Asta n-am ştiut-o.

EL : Dar n-am vrut să-l arunc în prăpastie. Am vrut doar să-l sperii. A căzut singur, te rog să mă crezi.
EA : Te cred. Dar amănuntul nu mai are nici o importanță.
EL *(istovit și definitiv învins)* : Sînt obosit... Vreau să dorm.
EA *(se uită la ceas)* : Nu mai e timp. Peste douăzeci și cinci de minute telefonez.
EL *(resemnat)* : Douăzeci și cinci de minute... Aș putea totuși să dorm puțin... Sînt obosit...
EA : Atunci odihnește-te. Am să tac.

(El se întinde pe pat. Ea se plimbă prin cameră, îngîndurată. El prinde încet firul telefonului și-l rupe, fără ca ea să observe. Apoi se ridică, vine în spatele ei și-i imobilizează mîinile. Ea întoarce capul și-l privește calmă, fără surprindere.)

EA : Ce s-a întîmplat ?
EL : Iartă-mă. M-am răzgîndit.
EA : Observ.
EL : Am hotărît să nu-ți mai dau posibilitatea să mă denunți. Am rupt firul telefonului și te voi ține imobilizată pînă la ora șase. După ora șase legea va fi neputincioasă... *(Îi leagă mîinile cu firul telefonului și o așază într-un fotoliu.)*
EA : Nu ești, deci, un om de onoare. *(Resemnată.)* Asta e foarte bine. Dacă ai fi avut onoare, mi-ar fi fost cu mai greu să te urăsc.
EL : Ce să fac ? Cu riscul de a-mi cîștiga pentru totdeauna disprețul dumitale, m-am hotărît, în ultimul clipă, să trăiesc.
EA : Observ că te-ai înviorat dintr-o dată... Nu mai ești obosit... Ai și umor...
EL *(cinic)* : Da, mă simt mai odihnit... Mai bine dispus...
EA : Îți dau o veste proastă. Peste douăzeci de minute va veni *cineva* la mine. Dacă vrei să fugi, înlănțuitule devăr, fugi chiar acum.
EL *(precipitat)* : Am să plec. *(Se îndreaptă spre ușă.)* Voi rămîne legată, evident... Te rog să mă scuzi...
EA : Nu-ți face griji, mă descurc...

EL *(la ușă)* : Atunci, la revedere. Și... află că n-am făcut parte propriu-zis din banda aceea... N-am schingiuit pe nimeni... Am fost de față... Doar atît... În sfîrșit. Acum nimic nu mai are importanță... Adică, dacă mă înțelegi sau nu... *(În clipa aceea se aude soneria de la intrare. El se retrage de la ușă, îngrozit. Vine lîngă ea și o întreabă în șoaptă :)* Cine e ?

EA : Nu știu.

EL : Poate persoana care trebuia să vină...

EA : Nu trebuia să vină nimeni. Te-am speriat.

EL *(îngrijorat)* : Atunci e soția mea.

EA *(îngrijorată)* : Da, ea trebuie să fie.

EL : Ce fac ? Deschid ?

EA *(hotărîtă)* : Nu ! În nici un caz. Așteaptă pînă pleacă. Ai să fugi pe urmă.

EL *(se duce și ascultă la ușă. Se aud pași care se îndepărtează)* : A plecat.

EA : Acum poți să fugi.

EL : Da, am să fug. *(Deschide ușa cu precauție, se uită afară, apoi se întoarce, lăsînd ușa întredeschisă.)* Ar trebui să-ți spun adio. Poate că n-o să ne mai vedem niciodată. De astă dată n-o să mă mai găsești. Cunosc tehnica de a mă ascunde la perfecție.

EA : Și eu cunosc tehnica de a te găsi, tot la perfecție. Te voi găsi foarte repede, n-avea nici o grijă.

EL *(închide ușa, meditînd asupra unei idei)* : Știi, dacă aș vrea, aș putea să te omor. Te-aș putea spînzura. Și toată lumea ar crede că te-ai sinucis din cauza singurătății și a nefericirii.

EA : Ai dreptate.

EL : Un criminal adevărat așa ar face. Dar eu sînt un criminal amator. Nu mă pricep să fac o crimă perfectă. Eu mă pricep să mă ascund perfect.

EA : Bine, du-te și te ascunde... Fugi ! Fugi cît mai repede, ca să ajungi cît mai repede. Voi veni și eu repede.

EL *(scuzîndu-se)* : Te rog să mă înțelegi bine... Încearcă să te pui în situația mea. Chiar dacă aș ști sigur că o să mă prinzi, eu tot trebuie să încerc să fug. Am dreptul să-mi încerc această șansă, nu ?

EA : Dar fugi odată ! Încearcă-ți ultima șansă ! Nu sînt supărată din cauza asta. *(Pauză).* Hai, du-te !

EL *(se desparte cu greu de ea)* : Atunci să-ți spun totuși la revedere.

(Pleacă. Ea rămîne singură, cu mîinile legate la spate. Stă nemișcată, cu capul plecat, gîndindu-se. Peste o clipă, El se întoarce. Pare speriat.)

EL *(agitat)* : Nu pot să ies din bloc. Soția mea e la intrare. Ce să fac ?

EA : Nu știu.

EL *(se învîrte prin cameră, se duce în încăperea alăturată și se întoarce)* : Ce-ar fi să sar pe fereastra de la baie și să ies prin luminator ?

EA : E o idee. Du-te !

EL *(din nou ezită)* : Atunci... am plecat... *(Face cîțiva pași și se întoarce lîngă Ea. Încearcă să o atingă cu mîna, dar nu îndrăznește.)* Nu vreau să mă urăști. Adică poți să mă urăști, dar nu vreau să crezi că... *(Declamă.)* Nu vreau să mă disprețuiești ! Sînt totuși un om de onoare. Gîndește-te, totuși, că aș putea să te omor. Înțelegi ?

EA *(netulburată)* : Înțeleg.

EL : Crezi că mi-e ușor să fug ? Să fiu laș ? *(Revoltat.)* Am suferit prea mult în viață și nu vreau ca în clipa asta să mă simt umilit !

EA : Dar cine te umilește ?

EL *(în șoaptă)* : De ce nu mă ierți ? *(Ea tace.)* Aș rămîne... N-aș mai fugi... Dacă n-ai vrea să mă vezi, m-aș muta undeva departe, într-un orășel sau într-un sat. *(Îngenunchează.)* Te rog să mă ierți ! Nu știu unde să fug și nu vreau să fug. Sînt obosit. Vreau să mă ierți ! *(Ea tace).* Mă ierți ?

EA *(neînduplecată)* : Fugi !

EL *(se ridică greoi, extrem de abătut)* : Bine. O să mă duc. N-ai să mă mai vezi... N-ai să mă mai vezi... Îți dau această veste proastă... *(Face cîțiva pași, apoi se oprește.)* Să nu uit... Vroiam să-ți mai spun ceva amănunt... Atunci... nu i-am dat brînci în prăpastie. L-am bătut... el a fugit... iar eu... *(Foarte abătut.)* i-am pus piedică pe la spate.

EA : Mi-ai mai spus asta.

EL *(uimit)* : Ți-am mai spus ? *(Își amintește.)* Da, ți-am mai spus. Scuză-mă... Atunci, ce să-ți mai spun ?

EA : Nimic. E tîrziu. Ar trebui să te grăbești. Începe să se lumineze.

EL : Într-adevăr, e tîrziu.

(Soneria de la intrare sună energic. El pleacă — fără să se grăbească — ieșind pe ușa care duce spre baie. Soneria sună din nou, insistent. Ea încearcă să-și desfacă mîinile din legătură. Se zbate cîteva clipe și reușește, apoi se duce și deschide. Vorbește cu cineva care nu se vede.)

EA *(sec)* : Da. A plecat. *(Obosită.)* Unde a plecat ? Nu știu. *(Traversează încăperea, intră în baie, apoi se întoarce la ușă. E palidă și împietrită, ceea ce înseamnă că acolo s-a întîmplat ceva.)* Nimeni nu știe, de fapt, unde a plecat. *(Umilă.)* Vă rog să mă iertați. Dumneavoastră, de fapt, nu aveți nici o vină... A plecat... *(Pauză.)* De fapt... *(Pauză.)* Îmi pare rău pentru această veste, dar nu vă pot ascunde adevărul... S-a spînzurat... Vă rog să-l iertați. Nu a făcut acest gest la întîmplare sau din lașitate. *(Cu sinceră durere și tristețe.)* Era vinovat... *(Se retrage brusc, închizînd ușa).* Bună seara.

Mîinile lîngă ușă, încremenită. Peste cîteva clipe se aude din spatele ușii țipătul cumplit al unei femei. Cortina cade foarte repede.